

СИСТЕМА ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

В останні роки сфера вищої освіти набула форм Болонського процесу, який передбачає посилення ролі самостійної роботи студентів, тому зростає необхідність пошуку оптимальної системи перевірки знань. Через значне скорочення аудиторного навантаження необхідним є застосування нових способів контролю навчання. Серед усіх методів вимірювання досягнень учнів: письмова робота, усне опитування, творче завдання, тестування, останній є найбільш ефективним. Традиційні методи оцінювання і контролю знань не є об'єктивними. Облік знань набуває об'єктивного характеру лише тоді, коли його проводять на основі вимірювання якості знань, що є неможливим при усному опитуванні чи письмовому контролі, адже ступінь точності певною мірою залежить від суб'єктивності педагога.

У ході наукового пошуку з'ясовано, що дослідженнями методики педагогічного контролю навчальної діяльності займалися: Б. Бітінас, В. Безпалько, А. Кочетов, В. Максимов. Досить цікаво у своїх роботах висвітлили проблему тестування Л. Доліндер, К. Ингекамп, В. Аванесов, К. Корсак, Н. Тализіна, Н. Волкова, В. Дружинін, А. Майоров, І. Підласий. Вивчення наукової літератури свідчить про те, що одним із актуальних питань сучасної педагогіки, яке потребує детальнішого вивчення і наукової розробки, є впровадження тестової системи контролю знань.

Метою даної статті є висвітлення необхідності системи тестового контролю знань та впровадження його в сучасну систему навчання.

Тести є економними у часі: студент обдумує відповідь по суті, при цьому йому не доводиться витратити час на правильне формулювання власних думок і на розгорнуту письмову відповідь. Тестовий контроль забезпечує перевірку знань усіх студентів одночасно і формує у них мотивацію для підготовки до усіх занять. Структура тесту не дає можливості відхилятися від теми, адже питання формулюються чітко по визначеному матеріалу. Однозначність правильних відповідей полегшує оцінювання, а перевірка не займає багато часу та зусиль. Ці характеристики тестів свідчать про необхідність їх застосування у навчальному процесі.

Тест – завдання стандартної форми, виконання якого виявляє якість знань, умінь, навичок, дає можливість об'єктивно визначити рівень успішності студентів.

Аби тест був найбільш ефективним, він має бути складеним за такими принципами:

- форма повинна бути зручною та одноманітною, придатною для швидкої обробки результатів;
- тест повинен починатися із простих завдань, а закінчуватись складними;
- терміни, подані у тесті, повинні бути відомі студентам;
- завдання повинно бути чітким і коротким;
- завдання повинно бути однозначним.

«Для перевірки якості тесту зазвичай використовують такі показники, як надійність та валідність» [3, с. 5]. Надійність – показник стійкості та точності результатів тесту при його багаторазовому застосуванні, тест вважають надійним, якщо різні педагоги однаково оцінюють його виконання студентом. «Валідність – показник того, що тест справді оцінює знання і вміння, для перевірки яких він визначений» [1, с. 242].

Серед інших критеріїв визначення якості тесту варто зазначити: ефективність та дискримінативність, що значно впливає на якість оцінки знань.

Тестові завдання можна розділити на дві групи:

- закриті:
 - з багатьма варіантами;
 - з альтернативною відповіддю;
 - з множиною вибору;
 - на встановлення послідовності;
 - на встановлення відповідності.

- відкриті:
 - доповнення;
 - вільного викладу;
 - відтворення пропущених слів.

Але для конструювання ефективного тесту доцільніше використовувати різні групи тестів, аби забезпечити глибину сприйняття змісту дисципліни.

«При застосуванні тестового контролю організуюча функція вчителя проявляється найбільш чітко: варто створити доброзичливу атмосферу, сприятливі умови, підібрати цікавий матеріал, аби максимально зацікавити кожного студента» [4, с. 28].

На думку фахівців тести мають суттєві переваги над традиційними методами оцінювання якості знань:

- вони дають можливість перевірити засвоєння навчального матеріалу всіма студентами. При цьому застосовують однакову, заздалегідь розроблену шкалу оцінок. Це значно підвищує об'єктивність оцінки порівняно з методами усного і письмового контролю.

- Оскільки правильні відповіді відомі ще до проведення тесту, то такі зовнішні чинники, як почерк або граматичні помилки, не впливають на оцінку. Виключається в цьому випадку й упереджене ставлення до студента. Характер відповідей на перші завдання не впливає на ставлення вчителя до інших відповідей студента, оскільки відповіді однозначні й відомі заздалегідь. Те ж можна сказати й стосовно стандартів оцінки. Неузгодженість в оцінках, які ставлять різні вчителі, фактично зникає.

- Тести успішності потребують коротких відповідей, що дозволяє викладачеві за порівняно короткий час перевірити значно більший обсяг знань, ніж це можна зробити за допомогою звичайних письмових або усних запитань.

- Тести дозволяють здійснювати регулярний і оперативний контроль за навчальною діяльністю, що спонукає студентів до систематичної підготовки.

- Тести приваблюють студентів своєю незвичайністю і підвищують тим самим інтерес до навчання.

- Систематичне застосування тестів, з одного боку, дає можливість видозмінити підсумкові форми контролю, зробивши в них основний акцент на уміннях і навичках, а також знаннях більш високого рівня, з іншого боку – наявність постійного рейтингу в кожного студента дозволяє підвищити об'єктивність підсумкового контролю, а в деяких випадках і зовсім відмовитися від нього [2, с. 24].

Отже, проведене дослідження засвідчило, що тестування є досить ефективним, важливим та зручним методом оцінювання якості знань, який потребує подальшого вивчення та активного використання у сучасній педагогічній практиці.

Список використаної літератури

1. Галузяк В. М. Педагогіка / Галузяк В. М., Сметанський М. І., Шахов В. І. – Вінниця: Логос. – 2000. – 300 с.

2. Довгань Л. І. Використання тестів у навчанні іноземної мови студентів немовних вищих навчальних закладів / Л. І. Довгань // Вісник Житомирського державного університету. – 2008, № 44. – С. 22-25.

3. Ким В. С. Тестирование учебных достижений / В. С. Ким. – К.: Уссурийск, Издательство УГПИ, 2007. – 214 с.

4. Окулічева Н. А. Тестовий контроль знань учнів / Н. А. Окулічева // Англійська мова та література. – 2007, № 11, квітень. – С. 28-29.